

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH100028
NAZWA
OBSZARU Polany Puszczy Bolimowskiej

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH100028	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Polany Puszczy Bolimowskiej

1.4. Data opracowania 2008-10	1.5. Data aktualizacji 2017-02
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja:	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres:	Polska Wawelska 52/54 Warszawa 00-922
Adres e-mail:	kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2009-10
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2011-03
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	Brak danych

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

[Powrót](#)

Długość geograficzna
20.1058

Szerokość geograficzna
52.0387

2.2. Powierzchnia [ha]:
132.28

2.3. Obszar morski [%]
0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

Nazwa regionu

PL11	Łódzkie
------	---------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0 %)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

[Powrót](#)

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
6410			26.46		M	A	C	B	B
6430			13.23		M	B	C	B	C
6510			72.77		M	A	C	B	B
91E0			3.97		M	D			

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki					Populacja na obszarze						Ocena obszaru			
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
P	1617	Angelica palustris			p				C	M	C	B	B	C
M	1308	Barbastella barbastellus			r				R	M	D			
A	1188	Bombina bombina			p				C	M	D			
I	1060	Lycaena dispar			p				R	M	D			
M	1324	Myotis myotis			r				R	M	D			
I	6179	Phengaris nausithous			p				C	M	C	B	C	B
I	6177	Phengaris teleius			p				C	M	C	B	C	B
A	1166	Triturus cristatus			p				C	M	D			

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N16	27.1
N17	1.29
N19	30.64

N10	40.97
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obszar składa się z czterech, starych, śródleśnych polan, z których dwie najcenniejsze mają pochodzenie autogeniczne (Strożyska, Siwica), a dwie - antropogeniczne (Olszówka, Bielawy). Zaproponowane do objęcia ochroną polany to ostatnie refugia półnaturalnych łąk ze związków Molinion i Arrhenatherion tak starych, że odznaczają się stabilnością pozwalającą im trwać mimo permanentnego niedoboru wód gruntowych i wieloletniego braku użytkowania. Na wszystkich polanach zaznacza się sukcesyjna presja zbiorowisk zaroślowych i leśnych. Jest to spowodowane obniżeniem poziomu wód gruntowych i wieloletnim brakiem tradycyjnego, kośnego użytkowania. Właściwa polanom śródleśnym przyroda najlepiej zachowała się na polanach autogenicznych (Siwica, Strożyska). Przyczyny tego stanu rzeczy to:

- wyższa odporność polan autogenicznych na procesy sukcesyjne,
- zabiegi ochrony czynnej (pósne koszenie, podniesienie poziomu wód gruntowych) wykonywane w rezerwacie "Polana Siwica" przez zarządcę - Nadleśnictwo Skierniewice
- koszenie części polany Strożyska przez prywatnych właścicieli gruntów.

Bardzo istotnym aspektem ochrony charakteryzowanego obszaru jest fakt, iż położone wśród lasów Puszczy Bolimowskiej polany, chronione w granicach Bolimowskiego Parku Krajobrazowego, są poddawane stosunkowo znikomej antropopresji; fakt ten sprzyja zachowaniu bogatej różnorodności biologicznej polan oraz może dodatkowo wzmocnić efekt ochrony czynnej.

4.2. Jakość i znaczenie

Stosunkowo dobrze zachowane ekosystemy łąkowe i ziołoroślowe, ustabilizowane wielowiekowym użytkowaniem łąkarskim terenu. Na uwagę zasługują tu, zanikające w szybkim tempie w całej Europie, łąki trzęślicowe, z zestawem gatunków charakterystycznych: kosaćca syberyjskiego, goryczki wąskolistnej i goździka pysznego.

Na dwóch polanach (Siwica, Strożyska) stwierdzono występowanie unikalnego w regionie Polski środkowej staroduba łąkowego - gatunku z zał. II Dyrektywy Siedliskowej (na polanie Strożyska znajdują się jedne z ostatnich w rejonie Puszczy Bolimowskiej stanowiska kosaćca syberyjskiego i goryczki wąskolistnej).

Funkcjonujące tu populacje modraszków: alkona (na polanie Strożyska, dzięki występowaniu tu goryczki wąskolistnej), telejusa *Maculinea teleius* (= *Phengaris teleius*) i *nausithous* *Maculinea nausithous* (= *Phengaris nausithous*) (na polanach Strożyska i Siwica, dzięki występowaniu krwiściągą lekarskiego) są silne, liczne i niepowtarzalne w skali Polski środkowej. Stabilna jest również populacja czerwńczyka nieparka. Towarzyszy im szereg innych cennych i ginących owadów, również tych zapisanych w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt i na Polskiej Czerwonej Liście Zwierząt, m.in. smukwa kosmata (gatunek z Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt).

Ciekawostką związaną z przyrodą nieożywioną charakteryzowanego obszaru jest obecność w północnej części polany Bielawy, na powierzchni gleby, różnej wielkości brył rudy darniowej.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	F03.02.03		o
M	A04.03		i
L	G01.02		i
H	B		o

M	D01.01		o
M	G01.02		o
L	F03.02.01		i
L	C01.01		i
M	X		b
M	D01.02		o
L	F03.01		i
L	B02.03		o
M	B02.02		o
L	D01.01		i
M	F03.01		o
H	K02		i
L	A10		i
L	B01		o

Oddziaływania pozytywne

Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	F03.01		i
M	D01.01		o
H	K03		o
L	A03		i
H	B02.01		o
M	B02.02		o
H	K03		i
M	F03.01		o
H	K05.01		o
H	K05.01		i
H	B		o
L	C01.01		i
L	G01.02		i
M	G01.02		o
M	X		b
L	D01.01		i

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	

	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

Czyżewska K. i in. 1999. Roślinność Bolimowskiego Parku Krajobrazowego. Monographiae botanicae 85, Łódź.

Falkowski, M., Falkowska, K., Niewczas, E. 2006 Operat Ochrony szaty roślinnej. Plan Ochrony Bolimowskiego Parku Krajobrazowego. NFOŚ, Warszawa 3-169

Gajęcka, K. 2004 Chiropterofauna Bolimowskiego Parku Krajobrazowego Praca magisterska, Kat. Dyd. Biol. i Bad. Różn. Biol., UŁ, Łódź

Hejduk J. 1999 Kręgowce lądowe Polany Siwica. Zoologiczna ścieżka dydaktyczna Skierniewice, ss. 50 + plansze barwne

Jakubowska-Gabara J. i in. 1996. Plan Ochrony Bolimowskiego Parku Krajobrazowego. Faza II. Środowisko biotyczne. Szata roślinna. Towarzystwo Urbanistów Polskich-Zarząd Główny, Warszawa.

Jakubowska-Gabara J., Markowski J. 2002. Bolimowski Park Krajobrazowy. Monografia przyrodnicza. Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej, Łódź.

Jakubowska-Gabara, J., Kucharski, L., Warcholińska, A. 2003 Vascular plants, bryophytes, lichens and lichenicolous fungi in the Bolimów Landscape Park Monographiae Botanicae, vol.92, 2003, Łódź

Klimaszewski, K., Mazurkiewicz, A., Cygan, J.P. 2006 Operat ochrony zwierząt. Plan Ochrony Bolimowskiego Parku Krajobrazowego NFOŚ, Warszawa 1-76

Kowalczyk J.K., Kurzac T. 2007a Chronione, zagrożone i rzadkie gatunki owadów w rezerwacie Polana Siwica w Bolimowskim Parku Krajobrazowym Chrońmy Przyr. Ojcz. 63(4) 60-69

Kucharski L. 1995 Rezerwat łąkowo-torfowiskowy "Polana Siwica" Dokumentacja projektowa. Katedra Botaniki UŁ, ss: 19

Kucharski, L., Pisarek, W. 1998 Polany Puszczy Bolimowskiej Dyrekcja Bolimowskiego Parku Krajobrazowego, Skierniewice 1-38

Kucharski, L., Pisarek, W. 1999 Roślinność łąk Bolimowskiego Parku Krajobrazowego Roślinność Bolimowskiego Parku Krajobrazowego. Monogr. Bot. 85 139 - 176

Kurowski J. K. (red.). 2002. Parki krajobrazowe Polski Środkowej. Katedra Geobot. i Ekol. Roś. UŁ, Łódź.

Markowski J. i in. 1996. Plan Ochrony Bolimowskiego Parku Krajobrazowego. Faza II. Środowisko biotyczne. Gospodarka łowiecka. Towarzystwo Urbanistów Polskich-Zarząd Główny, Warszawa.

Olaczek, R. 1999 Puszcza Bolimowska - przeszłość i przyszłość Roślinność Bolimowskiego Parku Krajobrazowego. Monogr. Bot., Łódź 5-25

Olaczek, R., Pisarek, W. 1987 Projekt rezerwatu łąkowo - torfowiskowego "Polany Puszczy Bolimowskiej" Wojewódzki Konserwator Przyrody w Skierniewicach. Maszynopis 2-15

Pisarek W. 1989. Flora polan Puszczy Bolimowskiej i jej aspekt zoologiczny. Fragm. Flor. Geobot. 34(1-2): 81-100.

Pisarek, W. 1984 Szata roślinna polan Puszczy Bolimowskiej Maszynopis pracy magisterskiej, Katedra Botaniki UŁ. Łódź 1-57

Rąkowski G. i in. 2004. Parki Krajobrazowe w Polsce. Instytut Ochrony Środowiska, Warszawa.

Traut-Seliga, A. 2006 Problemy zachowania ekosystemów łąkowych metodą czynnej ochrony Rozpr. dokt. Kat. Ochrony Przyrody, UŁ, Łódź 3-251

Traut-Seliga, A., Kowalczyk, J.K., Kurzac, T., Hejduk, J., Seliga, A. 2007 Studium botaniczno-faunistyczne dla rezerwatu przyrody "Polana Siwica" Wojewódzki Konserwator Przyrody w Łodzi 3-109

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL02	51.28	PL03	100.0	PL04	30.68

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL03	Bolimowski Park Krajobrazowy	-	100.0
PL02	Polana Siwica	*	51.28
PL04	Bolimowsko-Radziejowski z doliną Środkowej Rawki (woj. łódzkie)	*	30.68

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Łodzi
Adres:	Polska Traugutta 25 90-113 Łódź
Adres e-mail:	sekretariat.lodz@rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☐	Tak
☐	Nie, ale jest w przygotowaniu
☒	Nie

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH100028

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒ Tak ☐ Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)

--